

Přeložka silnice I/20 v úseku D5 – Seč - informace k průběhu a stavu přípravy k 09/2016

Úvodem:

Nezbytnost přestavby silnice I/20 v celém úseku D5 – hranice Plzeňského kraje je dána jejím významem jako tahové komunikace mezinárodní silniční sítě E49 a jejím dopravním významem pro spojení krajských měst České Budějovice – Plzeň (Karlovy Vary).

Délka celého předmětného úseku sil. I/20 v úseku D5 – Seč, řešícího obchvat Losiné, Chválenic a Želčan je cca 12,183 km. Celý úsek D5 – Seč byl v rámci zpracování investičních záměrů (dnes tzv. záměrů projektu) rozdělen na dvě samostatné stavby – „I/20 Losiná obchvat“ a „I/20 Chválenice – Seč, přeložka“. První stavba řešící obchvat Losiné je úsek sil. I/20 od konce dálničního přivaděče D5 po křižovatku se silnicí I/19. Tento úsek by měl být realizován jako čtyřpruhová komunikace v kategorii S 20,75/100 v délce cca 5,420 km. Na tento 1. úsek je v současné době schválený záměr projektu (ze dne 13.11.2014) a zpracovává se projektová dokumentace pro územní rozhodnutí. Druhá stavba řešící obchvat Chválenic a Želčan až po napojení na již v dřívější době vybudovaný obchvat Seče je dlouhá cca 6,8 km a je navržena jako dvoupruhová komunikace v kategorii S11,5/80.

Dle sčítání dopravy z roku 2010 dosahuje roční průměrná intenzita dopravy na průtahu obcí Losinou až cca 13 493 vozidel za den (z toho těžká motorová vozidla - 2 238) a na průtahu obcí Chválenice, Želčany cca 8 019 vozidel za den (z toho těžká motorová vozidla - 1842).

Hrubý odhad stavebních nákladů 1. úseku – obchvatu Losiné (dle záměru projektu) je cca 1,3 miliardy Kč včetně DPH.

Hrubý odhad stavebních nákladů 2. úseku je cca 1,1 miliardy Kč včetně DPH.

Průběh přípravy:

Přeložka úseku silnice I/20 v úseku D5 – Seč je ŘSD ČR a jejími předchůdci připravována již více než 20 let. Po předchozích studiích z roku 1987, 1990 a 1994 byla hlavní studie na celý úsek sil. I/20 D5 – Seč zpracována v **04/1997** - zpracovatel Pragoprojekt Praha - dvě varianty vedení trasy obchvatem obce Chválenice, a sice západní dle námětové trasy navržené Frei-projektem a východní vedená mezi Chválenicemi a Nezabavčicemi

Následně byla v 10/1997 zpracována dokumentace EIA - zpracovatel Pragoprojekt Praha. Souhlasné stanovisko MŽP č.j. 400/3406/1635/OPVŽP/98 bylo vydáno dne 18. 8. 1998. Dle závěrů tohoto stanoviska jsou obě varianty reálné, preferována je ale varianta západním obchvatem Chválenic.

Na základě studie z 04/1997 a stanoviska MŽP byla tzv. západní varianta zapracována do územního plánu obce Chválenice (následně rovněž do ÚP VÚC Plzeňské aglomerace a v současné době je zakotvena v Zásadách územního rozvoje Plzeňského kraje).

Vzhledem k personálním změnám ve vedení obce a vzhledem k iniciativě části občanů, kterým obec umožnila výstavbu rodinných domků do blízkosti navržené trasy silnice I/20, došlo ke změně názoru, prakticky k nesouhlasu s vedením silnice západní variantou. Východní varianta ovšem zase naráží na zásadní nesouhlas obce Nezabavčice.

V 07/2000 byla zpracována na objednávku obce vyhledávací studie přeložky silnice I/20 Losiná - Seč - zpracovatel Frei-projekt - trasa východním obchvatem obce vedená mezi Nezabavčicemi a Nezabavčicemi, podklad pro zpracování zadání změny č.2 ÚPnSÚ Chválenice *(nejsme k dispozici)*

Na úrovni MD ČR a Plzeňského kraje proběhla řada jednání vyvolaných zástupci obce Chválenice (problematika změny č. 2 ÚPnSÚ Chválenice, zpracovávání konceptu a návrhu ÚPnVÚC Plzeňské aglomerace). Z těchto jednání, která svolávalo přímo MD ČR nebo KÚ Plzeňského kraje bez písemných pozvánek nemá Správa Plzeň ŘSD ČR k dispozici zápisy - buď neexistují, nebo jí nebyly zaslány.

Výsledkem těchto jednání bylo vždy doporučení dalšího sledování západního obchvatu s posunutím co nejdále od obce (za rybníček, do kraje lesa).

Na základě schváleného konceptu ÚP Plzeňské aglomerace, ve kterém je zakotvena i tzv. západní varianta, požádala obec Chválenice dopisem z 1.7.2003 o upřesnění trasy sil. I/20 v těsné blízkosti západního cípu obce Chválenice. **Ve 12/2003 nechalo ŘSD ČR zpracovat studii - Přeložka silnice I/20 D5 - Seč - výsledná varianta v prostoru obce Chválenice.** 16.12.2003 byla studie v konceptu za účasti dotčených obcí projednána - podmínky obce Chválenice zohledněny a zpracovány do výsledného řešení - dílčí úprava trasy I/20 - posun trasy dále směrem od zástavby do lesa, úprava křížení se silnicí III/18329, protihlukový val, a pod.) Trasa je vedena západním obchvatem s maximálním možným oddálením od obce situována do okraje lesa. Prochází cca 150-200 m **od nových rodinných domů, které byly realizovány až po schválení trasy západním obchvatem a jejím zakotvení v územním plánu obce, takže všichni stavebníci těchto domů zcela určitě o připravovaném obchvatu věděli.**

(12. 12. 2003 se zúčastnili zástupci ŘSD (Ing. Kuťák, Ing. Kabát, Ing. Preclíková, Ing. Bocek) Veřejné schůze zastupitelstva obce, vysvětlovali způsob přípravy výstavby silniční přeložky, postoje ŘSD ČR k jednotlivým návrhům a požadavkům obce v předchozím období (tj. za posledních 15 let)).

Bohužel ani tyto úpravy nebyly ze strany obce Chválenice akceptovány a dopisem ze dne 6.8.2004 adresovaném GŘ ŘSD ČR požádali o radikální změnu trasy – posun trasy západním směrem za vrchol Farské skály.

29.9.2004 proběhlo jednání na ŘSD v Plzni (za účasti MD ČR) se závěrem – „Obec Chválenice zajistí zpracování studie na nově navrženou změnu trasy silnice I/20 (podstatné posunutí západní trasy sil. I/20 do lesního komplexu až za Farskou skálu) včetně posouzení EIA. Vzhledem k již vynaloženým finančním prostředkům na předchozí projektové dokumentace a schváleným územním plánům se zakotvenou přeložkou silnice I/20 v tzv. západní variantě se ŘSD ČR nebude a ani nemůže na této změně finančně podílet, ale je ochotné v případě potřeby metodicky pomoci.

Do doby dohody zúčastněných stran na poloze přeložky silnice I/20 a provedení případných změn v územních plánech dotčených případnou změnou trasy přeložky sil. I/20 pozastavuje ŘSD ČR další přípravu akce“.

Dopisem ze dne 7.10.2008 zastupitelstvo obce Chválenice oznámilo ŘSD ČR, Správě Plzeň, že dne 5.9.2008 na veřejném zasedání obce Chválenice byl schválen, usnesením čj. 4/6 v počtu hlasů 6 pro a 3 proti, **západní obchvat obce s výhradami, které se ŘSD ČR jako investorovi akce jeví jako řešitelné.**

V 11/2009 byla na přeložku silnice I/20 v úseku D5 – Seč (zahrnující obchvat Losiné i Chválenic) na základě předchozích studií zpracována výsledná studie (zahrnující upřesnění trasy v blízkosti Chválenic dle studie z roku 2003 a upřesňující i křížení se sil. I/19), která byla s obcemi projednána a která bude sloužit jako podklad pro zpracování investičních záměrů – dnes tzv. záměrů projektu jednotlivých staveb. Schválený záměr projektu je nutnou podmínkou pro pokračování dalšího stupně přípravy stavby – v tomto případě zpracování projektové dokumentace pro územní rozhodnutí. Nezbytnou součástí záměru projektu je výpočet ekonomické efektivity stavby (tento výpočet se provádí tzv. metodou HDM4 – používanou jednotně v rámci ŘSD pro celou republiku), která určuje návratnost vynaložených finančních prostředků a rentabilitu celé stavby. **Bohužel právě tento výpočet ekonomické efektivity dle metodiky výpočtu v letech 2010 - 2013 hrubě nevycházel.** Proto se zvažovaly i variantní možnosti technických úprav trasy a jejich vliv na ekonomické posouzení - např. změna mimoúrovňových křížovatek na úrovně, na obchvatu Losiné např. změna čtyřpruhu na dvoupruh, vypuštění některých stavebních objektů apod. **V roce 2014 byl zavedena nová metodika výpočtu HDM-4, na základě které byl již zpracován a schválen záměr projektu na obchvat Losiné a v případě obdržení souhlasu od GŘ Praha by bylo možné nechat zpracovat záměr projektu i na obchvat Chválenic.**

Závěrečné shrnutí:

Příprava velkých investičních akcí typu obchatu Losiné i Chválenic je velice zdlouhavou a i správně časově náročnou záležitostí (vyhledávací studie, technická studie, EIA, záměr projektu, geotechnické průzkumy, dokumentace pro územní rozhodnutí, územní rozhodnutí, dokumentace pro stavební povolení, všechna stavební povolení, dokumentace pro zadání veřejné zakázky a pro provádění stavby. Připravit takovéto akce za méně než 8 - 10 let je prakticky za dnešní platné legislativy nemožné. Bohužel v minulosti zvolené postupy některých ministrů a jejich expertních skupin přípravě těchto významných staveb moc nepomohly (např. v letech 2010 – 2012, po nástupu pana ministra Bárty, byla příprava investičních staveb z nedostatku finančních prostředků ve státním rozpočtu pozastavena – ministerstvo dopravy vypracovávalo materiál tzv. „**Dopravní sektorovou strategii, 2. fáze**“, která měla stanovit prioritní investiční dopravní stavby v České republice a s tím by souviselo i postupné uvolňování finančních prostředků na jejich přípravu. Nebo např. nejasný výklad zákona Zákon č. 39/2015 o posuzování vlivu staveb na životní prostředí (tzv. EIA)). Velké zdržení v přípravě stavby je rovněž způsobeno měnicími se postoji obce a nesouhlasem částí občanů s trasou zakotvenou v územním plánu.

Z výše uvedeného průběhu přípravy jednoznačně vyplývá, že hlavním důvodem současného stavu přípravy obchvatu Chválenic je kontroverzní postup předchozích vedení, resp. zastupitelstev obce, která tenděčně měnila názory a stanoviska k technicko urbanistickému řešení. Značnou komplikaci do této již tak složité situace přinesla, přes varování ŘSD ČR, realizovaná výstavba rodinných domků, kdy majitelé často nesouhlasili s obchvatem a stanovisko zastupitelstva se odvíjelo od dislokace jeho členů v obci. Přesto ŘSD ČR vynaložilo značné úsilí i finanční prostředky, aby dosáhlo konsenzu a mohlo pokračovat dále. V historii Správy Plzeň ŘSD ČR jsme podobně složitou situaci a komplikace v přípravě ze strany obce, které fatálním způsobem paralyzovaly přípravu, nezaznamenali.

O to více ŘSD ČR překvapilo a mrzí avizované shromáždění občanů spojené s bloádou silnice I/20 dne 25. září 2016 v dopravní špičce, které pořádá spolek Obchvat Chválenic a Želčan. Tato akce je pořádána právě v době, kdy po konstruktivní diskusi s panem starostou obce Chválenice, jehož snaze obnovit přípravu obchvatu rozumíme, je dohodnuto zásadní jednání na generálním ředitelství ŘSD ČR, jehož výsledkem by měla být dohoda na pokračování přípravy obchvatu Chválenic.

Očekávali bychom proto, zejména po výše uvedené reminiscenci průběhu přípravy této akce, že si obyvatelé obce, resp. spolek Obchvat Chválenic a Želčan, uvědomí svoji roli na zdržení přípravy a zasednou se zástupci ŘSD ČR k jednacímu stolu a společně budou hledat cestu k efektivní spolupráci. Zahajovat další spolupráci bloádou a protesty nesměřuje k dobrým výsledkům. ŘSD ČR je připraveno k jednání a spolupráci stejně tak, jako v případě jiných měst a obcí.